

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	50-454-01-38
Дата	18 / 07 / 2024

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

12 11

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Анна Антоанелова
Марин Маринев

ПРОЕКТ!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г., бр. 68, 98 и 110 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г., бр. 15, 62 и 102 от 2022 г., бр. 11, 66, 80, 85 и 102 от 2023 г. и бр. 39 от 2024 г.)

§ 1. В чл. 415, ал. 5 се създава изречение второ: „За предявяването на иска в едномесечен срок от съобщението съдът следи служебно.“

§ 2. В § 25 от преходните и заключителните разпоредби (обн. ДВ, бр. 11 от 2023 г.) думите „01.07.2024 г. с изключение на § 1 и 2“ се заменят с „01.07.2025 г. с изключение на § 1, § 2, § 3 и § 4“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 3. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г.; изм., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 43 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г., бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 62 от 2022 г., бр. 11, 48, 66, 69, 84, 86 и 108 от 2023 г. и бр. 18 от 2024 г.) в преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (обн. ДВ, бр. 11 от 2023 г.) в § 25 думите

„01.07.2024 г. с изключение на § 1 и 2“ се заменят с „01.07.2025 г. с изключение на § 1, § 2, § 3 и § 4“.

§ 4. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 95 от 2015 г., бр. 13 и 105 от 2016 г., бр. 62 и 102 от 2017 г., бр. 15, 27 и 88 от 2018 г., бр. 28, 33 и 83 от 2019 г., бр. 64 и 104 от 2020 г., бр. 25 от 2022 г., бр. 66 от 2023 г. и бр. 24 и 41 от 2024 г.) в преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.) в § 107 думите „30 юни 2024 г.“ се заменят с „31 март 2025 г.“

§ 5. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на:

1. параграфи 2 и 3, които влизат в сила от 1 юли 2024 г.;
2. параграф 4, който влиза в сила от 30 юни 2024 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Анна Александрова
Марин Маринов

МОТИВИ

КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Съгласно чл. 415, ал. 5 ГПК, в случай, че заявителят не предяви иск в посочения срок, съдът обезсилва заповедта за изпълнение частично или изцяло, както и изпълнителния лист, издаден по чл. 418 ГПК — чл. 415, ал. 5 ГПК. Доколкото заповедните дела се предвижда да бъдат изцяло в електронен вид, за заявителя не възниква необходимост от представяне на доказателства за предявения иск. Заповедният съд ще получава информация за образуваното исково дело по служебен път, съответно непредставянето на доказателства няма да е основание за обезсилване на заповедта за изпълнение и изпълнителния лист по чл. 418 ГПК. Задължението на съда да следи служебно ще изключи възможността за обезсилване на издадената заповед за изпълнение при пропуск на съответния служител да отрази в системата, че искът е предявен.

С приетия от 48-то Народно събрание Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (обн. ДВ, бр.11/02.02.2023г.) се урежда централизираното разпределение на заповедните дела без оглед правилата за местна подсъдност, по приети от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет правила. Целта на приетите изменения и допълнения е на база на система за отчитане на натовареността на съдиите, заповедните дела да се разпределят по алгоритъм, целящ изравняването на общата натовареност на районните съдилища. Всички процесуални действия в заповедното производство ще се извършват в електронна форма и всички актове на съда в производството, включително заповед за изпълнение и изпълнителен лист, ще се издават в електронна форма. Заявленията за издаване на заповед изпълнение и приложенията към тях ще бъдат подавани по електронен път чрез електронен формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие.

Съгласно параграф 25 ЗИД на ГПК (обн. ДВ, бр.11/02.02.2023г.) законът влиза в сила от 1 юли 2024 г., с изключение на § 1 и 2, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник". Отложеното

действие на закона е с цел да се осигурят нужните условия за реализирането на реформата в заповедните дела –

а/създаване и приемане на всички подзаконови нормативни актове и разработване, и

б/внедряване на модул „Заповедни дела“ в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС).

В § 20 от ПЗР на ЗИД на ГПК е предвидено задължение за Висшия съдебен съвет да приведе в съответствие с този закон приетите, съответно издадените от него подзаконови нормативни актове. В изпълнение на предвиденото законово задължение за Висшия съдебен съвет (ВСС), с решение по протокол № 30/30.10.2023 г., т. 2 на Пленума на ВСС, е приета Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация, както и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 03.08.2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма.

Визираните подзаконови нормативни актове са обнародвани в бр. 93/07.11.2023 г. на „Държавен вестник“.

По отношение на разработването на изцяло нов модул „Заповедни дела“ в ЕИСС, е предвидено още през 2020 г. в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ) ВСС да изпълни проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“. Дейност 2 от проекта е с предмет *„Надграждане на съществуващите функционалности и създаване на нова функционалност в ЕИСС“* (Мярка 258а от НПВУ). В изпълнение на дейността ще бъде създаден модул за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела, който да позволи на практика да бъде реализирана законовата реформа в ГПК в частта относно заповедните дела.

Първоначално определеният срок за изпълнение на проекта е 31 месеца - от 30.10.2020 г. - до 31.12.2023 г., включително и дейността по надграждане на ЕИСС. Настъпилата забава впоследствие, както по отношение на утвърждаването на НПВУ от страна на Европейската комисия, което е факт едва от 06.04.2022 г., така и по отношение на влизане в сила на Оперативното споразумение между ВСС и Министерство на финансите (МФ) за изпълнение на инвестицията, което беше сключено едва на 26.03.2024 г., съставлява

обективна пречка да бъде спазен предвидения в ЗИД на ГПК срок за старт на реформата - 1 юли 2024 година.

ВСС и Съдийската колегия на ВСС полагат своевременно всички усилия и са изпълнени всички изисквания на МФ и Национален фонд, за да се реализира проекта за надграждане на ЕИСС - Оперативното споразумение е изпратено с надлежната санкция на ВСС за подпис от министъра на финансите на 15.05.2022 г., създадена е работна група към СК на ВСС, включваща съдии, адвокати, съдебни изпълнители и технически експерти, която е изготвила техническа спецификация за обществена поръчка с предмет „Проектиране, разработка и внедряване в ЕИСС на модул „Централизирано разпределение и електронната обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“, която е одобрена на 27.02.2024 г. от СК на ВСС.

През м. март са проведени пазарни консултации за определяне на прогнозната стойност на модула. Съгласно разпоредбата на чл. 232 ЗОП проектите на документацията за възлагането на обществената поръчка бяха изпратени на АОП за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност, където са регистрирани с идентификационен номер 20240515-6511-0014 в жребииите за осъществяване на контрол чрез случаен избор. На 22.05.2024 г. беше получено съобщение, че процедурата не е избрана за контрол чрез случаен избор от АОП.

В изпълнение на т. 3.1.4.2. от Системата за управление и контрол (СУК) на Плана за възстановяване и устойчивост, както и на указание, дадено в писмо, във връзка с предоставянето за предварителен контрол на проекти на документи относно процедури за възлагане на обществени поръчки, в раздел 3 „Версии на процедури за избор на изпълнител и сключени договори“, в секция „Прикачени документи“ на ИС на ПВУ (ИСУН 2020), е прикачена документацията за процедурата с предмет „Проектиране, разработка и внедряване в ЕИСС на модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“, за извършване на предварителен контрол за законосъобразност от страна на Дирекция „Национален фонд“ (ДНФ), тъй като такъв не е извършен от АОП.

Съобразявайки, че визираните проекто-документи са изпратени за предварителен контрол на ДНФ на 22.05.2024 г., а съгласно т. 3.1.2.3 от СУК проверката се осъществява в срок до 10 работни дни от предоставяне на документацията, следва да се приеме, че обществената поръчка може се обяви не по-рано 07.06.2024 г.

СК на ВСС е обвързана с този срок и не би могла да обяви поръчката предварително, тъй като съгласно чл. 5 от Оперативното споразумение с

подписването му страните декларират, че изразяват съгласие и се задължават да изпълняват всички задължения, произтичащи от клаузите му и от Системата за управление и контрол на ПВУ, одобрена със Заповед № 526/01.07.2022 г. на заместник министър-председателя по еврофондовете и министъра на финансите, част от която е и т. 3.1.2.3.

Следва да се държи сметка и за евентуално необходимото време в случай на обжалване на определени актове на възложителя по Закона за обществените поръчки, което ще доведе до допълнително удължаване на сроковете.

Всички изброени по-горе факти обуславят извода за обективна невъзможност да бъде спазен предвидения в параграф 25 на ЗИД на ГПК (обн.ДВ, бр.11/2023г.) срок за влизане в сила на измененията на закона.

За невъзможността за изпълнението на инвестицията в първоначално заложения срок - 31.12.2023 г., Висшият съдебен съвет своевременно и многократно е информирал Дирекция „Национален фонд“ към Министерство на финансите, за което свидетелстват множеството официални писма и паметни записки от срещи, включително и с министъра на финансите.

Въз основа на изложеното се очертава неотложна необходимост от предприемане на действия по изменение и допълнение на чл. 408, Глава тридесет и седма, Глава тридесет и осма, чл. 519 и относимите преходни и заключителни разпоредби от ЗИД на ГПК (обн.ДВ, бр.11/2023г.) с оглед промяната на срока на отлагателното действие на цитираните норми. Предложеният нов срок за влизане в сила на същите е 01.07.2025 г.

Целта на предлаганите изменения и допълнения е успешното въвеждане на електронната обработка на заповедни дела, което от своя страна ще доведе до ускоряване на правораздаването, улесняване на достъпа на гражданите и бизнеса до правосъдие и облекчаване на неравномерното натоварване на районните съдилища.

Приемането на измененията и допълненията на Гражданския процесуален кодекс няма да доведе до разходване на допълнителни финансови средства.

Приемането на нормативния акт не е предвидено в европейското законодателство.

Със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон, обнародван в Държавен вестник бр. 66 от 01.08.2023 г., беше създадена нова правна форма на търговско дружество – дружество с променлив капитал, и

изменена уредбата относно актове и обстоятелствата, които се обявяват или вписват в производствата по несъстоятелност и стабилизация. Съгласно § 107 от преходните и заключителните разпоредби на закона, Агенцията по вписванията (АВ) следва да осигури техническа възможност за прилагането на закона в срок до 30 юни 2024 г.

Практическото приложение на посочените изменения и допълнения в Търговския закон изисква надграждане на информационната система на Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ). Съгласно чл. 7с от Закона за електронното управление (ЗЕУ) дейностите по системна интеграция включват предоставянето на услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги. Съгласно § 45, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИД ЗЕУ (ДВ, бр. 94 от 2019 г.) системната интеграция по глава първа „а“, раздел IV се осъществява от "Информационно обслужване" АД. „Информационно обслужване“ АД е публичен възложител при възлагане на дейностите по чл. 7с ЗЕУ. Съгласно Решение № 727 на Министерския съвет от 2019 г., Агенцията по вписванията е включена в списъка на административните органи, които при изпълнение на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлагат изпълнението на тези дейности на „Информационно обслужване“ АД. Предвид изложеното, изпълнението на всички дейности, свързани с надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, следва да бъде изпълнено от „Информационно обслужване“ АД, самостоятелно или чрез възлагане на трети лица като възложител по Закона за обществените поръчки (ЗОП). След съгласуване на изходните данни, техническите параметри и цената с „Информационно обслужване“ АД и Държавна агенция „Национална сигурност“, както и след утвърждаване на проектното предложение и удостоверяване на съответствието на техническата спецификация от министъра на електронното управление, на 25 март 2024 г.

възложителят „Информационно обслужване“ АД е публикувал в Регистъра на обществените поръчки обществена поръчка с предмет „Надграждане на Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел във връзка с промяна на нормативна уредба и европейското законодателство“ със срок за подаване на заявления за участие 23 април 2024 г. След провеждане на процедурата по ЗОП предстои сключване на договор за възлагане на поръчка. Отчитайки технологичното време, необходимо за изпълнение на всички фази на процеса – бизнес-анализ, разработване на софтуерно решение и тестване и внедряване, е необходимо срокът за осигуряване на техническа възможност за прилагането на закона от страна на Агенцията по вписванията да бъде удължен до 31 март 2025 г.

Налице е реална опасност от засягане на правата и законните интереси на потребителите на електронните услуги, предоставяни чрез информационната система на ТРРЮЛНЦ, поради несъответствие между законовите разпоредби и функционалната пригодност на информационната система да изпълнява предвидените в закона дейности. Предвид гореизложеното, необходимо е удължаване на срока, в който АВ следва да осигури техническа възможност за прилагането на закона.

ВНОСИТЕЛИ:

Анна Ямсакурова
Марин Маринов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

1. Основания на законодателната инициатива

Целта на предлаганите изменения и допълнения е успешното въвеждане на електронната обработка на заповедни дела, което от своя страна ще доведе до ускоряване на правораздаването, улесняване на достъпа на гражданите и бизнеса до правосъдие и облекчаване на неравномерното натоварване на районните съдилища.

2. Заинтересовани групи

Заинтересовани от законодателното предложение са всички граждани в Република България, органите на съдебната власт и адвокатурата.

3. Анализ на разходи и ползи

Не се налагат финансови разходи с приемането на законопроекта.

4. Административна тежест и структурни промени

Приемане на този закон няма да доведе до допълнителна административна тежест и за въвеждането му не се налагат структурни промени.

Приемането на закона не налага административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.

5. Въздействие върху нормативната среда

Налага се промяна в Закона за съдебната власт, за успешното въвеждане на електронната обработка на заповедни дела, което от своя страна ще доведе до ускоряване на правораздаването, улесняване на достъпа на гражданите и бизнеса до правосъдие и облекчаване на неравномерното натоварване на районните съдилища.

Прави се промяна и в Търговския закон, като с предложените законодателни промени се цели създаване на правна уредба, която да осигури необходимото време за законосъобразно и ефективно изпълнение на дейността по надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ в съответствие с изискванията на Търговския закон.

6. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Предложеното изменение е напълно съобразено с принципа на равенство съгласно българското законодателство.

ВНОСИТЕЛИ

Анна Александрова
Марин Маринов